

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — 5 fill.	Egy évre . . . 18 kor. — 5 fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 9 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen:
SZÉKELY IMRE.
 Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többes megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden es 4 fillér.

Politikai jellemrajz.

decz. 22.

A magyar nemzet nem panaszkodhatik sorsa ellen. Isten sokszor leveszi ugyan rólunk a jobb kezét és reánk teszi a balkezét, de egy specialitást sem jó sem balsorsban nem tagad meg tőlünk. Azt a specialitást: hogy politikusokkal bőségesen megáldott bennünket.

Politikus nemzet vagyunk. Politizál nálunk mindenki. Leginkább pedig azok a kik a politikához nem értenek. A míg „szuszsza!“ kell győzni, — a míg tetszetős beszédben kell kifejezni politikai bölcsességünket és szakértelmünket, — addig akad politikus uton utfélen, parlamenten belől és kívül — bőségesen.

De mihelyt komolyabb fordulat következik be, mihelyt a nehezebben elviselhető megpróbáltatások elé kerülünk, mihelyt meg kellene pecsételni tettel az ígéretek — és fogadkozások özönét: politikusaink akkor kámforrá válnak s példátlan könnyűvérséggel faképnél hagyják a jóhiszemű nemzetet.

Kezeiket mossák, mint Pilátus. Szemrehányást tesznek egymásnak. A felelősséget mindenik a másikra hárítja a gyáva meghunyászkodásért, a melyet együttesen elkövettek. És ha akad közöttük férfi, aki tenni és szen-

vedni elég erős jellemű: az ilyen embert kiüldözik maguk közül, s ha más-képen nem boldogulnak: becsülete jó hirneve és emberi méltósága ellen alattomos támadásokat, orozvamarásokat rendeznek és intéznek. Egyszóval nálunk csakis hazug jelszavak képmutató hangoztatásával szabad és lehet politizálni, De komoly, becsületes, tette kész elhatározással — nem!

Ha gyáva, képmutató, népbolondító vagy, akkor lehetsz magyar politikus. Ha férfi vagy és önértetes: tulajdon véreid támadnak becsületes jóhírneved erkölcsi előleked ellen. Megbecstelenítik benned az önértetes bátor embert, hogy tehetetlenségre kárhoztathassanak.

Nálunk vagy gyáva szószátyár, hazug képmutató valaki és akkor — politikus, — vagy becsületében megbélyegzett ember és akkor: élő hullá. Tertium von dotur a magyar közélet terén.

Egészségtelen állapot uralma nehezedik a magyar közéletre . . . Megsírathatja sorsát minden önértetes magyar. Feljajdulhat méltán a kevés jók lelke és öntudata, a nemzeti élet sivársága felett. Vajjon derül-e még a magyarra szebb idők, jobb idők hajnala? Lesz-e valaha egy új Messiásunk, a ki bennünket kivezet a gyáva tespedésnek és szolgaságnak büzhödött légköréből, hogy ne csak hazug jelsza-

vakkal, hanem tettel és férfias elszánt-sággal is szerethessük imádott hazánkat s szerencsétlen árva nemzetünket!?

dr. Király Péter.

Politika.

A tisztviselői javaslat. Tegnap terjesztette be a pénzügyminiszter a tisztviselőknek adandó fizetési pótlékról szóló törvényjavaslatot. Az egész képviselőház nagy helyesléssel fogadta a javaslat betérjesztését. Az ellenzéken indítványozni fogják, hogy, amint a pénzügyi bizottság jelentése beérkezik, haladéktalanul vegye a képviselőház a javaslatot tárgyalás alá.

Hiszik is, hogy ez előtt még a kormány is meghajol, mert ha apró-cseprő mentelmi ügyek kedvéért érdemes volt a katonai javaslatok tárgyalását egy napra félbeszakítani, ami ellen senkinek kifogása nem volt, nem is lehetett, az egész tisztviselői kar óriási nagy érdeke is indokoltá teszi ezt. Vegre egy nap alatt ez az egész javaslat letárgyalható lesz.

Az osztrák delegációk munkarendje. Bécsből jelentik, hogy az osztrák delegáció január 7-én és 8-án fog végezni a költségvetési albizottságban a hadügyi budgettel. A külügyi költségvetést január 1-én fogja tárgyalni a delegáció plénuma. Időközben valamennyi albizottság előadója elkészül jelentésével, úgy hogy akkor aztán a tárgyalások megszakitás nélkül fognak folyni.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Amint jeleztük, az olaszkereskedelmi szerződés dolgában újra megindult tárgyalások már

Dobos Gábor.

Irta: Lovassy Andor.

A hetvenes évek derekán híres betyár volt Biharvármegyében Dobos Gábor. Össze fogott a vasfejű Onyalka Jankóval, a ki akkor se vallott, mikor hüvelyk ujjánál fogva felkötötte a csendbiztos a kéménybe, a füstre. Hozzájuk verődött még öt-hat szegény legény és falura-falura jártak, mint a farkascorda. Ahol prédát sejtettek, szép szóval, ha kellett erőszakkal elvitték. Az árendás zsidók pénze, a sertéskupeczek kövér malaczai, tinók, lovak, nem voltak tőlük biztonságban.

Ettől a bandától rettegett az Érmellék, meg a Rézalja; mert ez a föld volt az ő hadműveletük központja. Ha nagyon szorították őket a „vármegye kutyái“, átsaptak Seabolcsba, Hajduba, Szilágyba.

Akkor még nem volt kakas tollas zsan-dár, aki nem tréfál, hanem keményen visszajűzel; csak amolyan bőrnadrágos pandurok őrizték a vármegye csendjét, rendjét, akik nem igen szerették a puskaporszagot.

Baranyi Géza volt a csendbiztos. Szép száll legény, kurázsija is volt, de azért csodálatosképen egy felőrával mindig később ment oda, ahol Dobos Gábor és a bandája tanyázott.

— Pedig mindig nyomukban volt.

— Hoj korcsmáros, az angyalát, száz iteze bort, száz szál gyertyát! Nem volt itt az a kapeza-betyár, az a Dobos Gábor?

— Bizony az itt volt, most ment el, várta is a tekintetes urat, de nem győzte várni, szólt ravasz hunyoritással a betyárok komája.

Egyszer aztán fekete szénnel felírta Dobos Gábor a létai csárda falára, hogy:

Az életem addig biztos,
Mig Baranyi a csendbiztos.

Hanem őt is megtérfálta egy vértesi ember.

Jó két pej lóval, vas agyu szekeren jött a debreczeni vásárról. Maga ült az ülésen. Egyszer csak a Ludas csárda körül egy cifra szürös legény megszólítja: hova megy kend atyafi?

— Vértésre.

— Nem vinne el engemet is, én is oda igyekszem.

— El biz én, üljön fel földi.

A „földi“ fel is ült, de alig haladtak egy puska lövésnyire egyszerre csak pisztolyt ránt elő a cifra szürös legény és így szólt: a csárdában láttam, hogy sok pénz van nálad, add ide ha az életed kedves, mert én vagyok Dobos Gábor.

A szegény vértesi ember, halálra rémulve, oda adta a bugyelárisát, melyben 180 forint volt. Dobos Gábor pedig olvasni kezdte a bankókat, még a cifra szürt is levetette, hogy annál kényelmesebben olvashassa; egyszer a aztán a szél elkapott egy tíz forintost. Dobos Gábor sajnálta a szép veres hasu bankót, leugrott a szekérről; nosza a vértesi ember sem volt rest, közé csapott a lovaknak és elvágtatott.

A betyár egy darabig futott utana, de azután eltikkadva legugolt az árok partra.

A szegény ember nagy lelkedezve ért be a portájára, ott aztán elmondta az aszszonynak, hogy járt,, Oda a két tinó

nem a vámtétel megállapítása körül fogorogtak. Hanem inkább akörül, hogy milyen feltételek mellett lehetne 6—8 heti időt nyerni végleges tárgyalások folytatására. Ebben az irányban talán már ma-holnap meg is lesz a megállapodás. Erre mutat egy római távirat is.

Rómából táviratozzák: A kereskedelmi ügye Olaszország és Ausztria-Magyarország között újabb kedvező fordulatot vett. Remény van arra, hogy legalább 6—8 hétre sikerülni fog a közbelső meg egyezés megkötése. Az így nyert időhaladék elegendő lesz arra, hogy a kormányok megkössék a hathónapi provizóriumra vonatkozó kereskedelmi szerződést.

A székely kérdés.

Írta: **Kassay F. István.**

(Nyolczadik közlemény.)

Joggal kérdezhetné ezek után bárki, hogy ha annyira megvan minden kedvező körülmény, minden feltétel arra, hogy a Székelyföld iparos vidékké alakuljon át, miért nem történt ez már meg eddig, hisz az ilyen feltételek maguk után kellene hogy kényszerítsék a természetes következményt.

Valami hibának csak kell lenni, a mely utjába áll a kedvező fejlődésnek. Van is ilyen hiba és pedig nemcsak egy.

1., Nincsen Magyarországnak az ipari fejlődést biztosító védvama, a legteljesebb mértékben ki vagyunk szolgáltatva Ausztria századokon át kifejtett erőteljes ipara versenyének. De ez még csak a baj egyik fele. Hiányzik 2., a szaktudással párosult vállalkozás, a mely nagy tőkék befektetésével, gyarak, nagyipari vállalatok létesítésével feltárná, kiaknázna, feldolgozna és forgalomba hozná, értékesítené a Székelyföld természetmennyeit. Hiányzik tehát a szaktudás és a tőke, nincs vállalkozási kedv. És 3., legfőképpen hiányzik az, a mi a legérzékenyebben sújtja a Székelyföldet: a vasut. Két vonalka van, a mi igazán a Székelyföldének mondható: a székelyudvarhely-héjjasfalvai 38 km-es, és a sepsiszentgyörgy-csikgyimesi 113 km-es, ezek közül is csak az utóbbi ér valamit, mert az előbbi kis szárnyvonal, a

mely Udvarhelynél végződik. A budapest-brassói nagy vonal csak alig érinti egy ponton a Székelyföld t. Tehát 15.843 km²nyi területnek van 151 km. vasutja. Így aztán nincs mit csudálkozunk, ha nem fejlődik, nem halad ez a vidék.

A vasutak a gazdasági élet vérkeringését közvetítik, nem csoda, ha vérkeringés hiányában haldoklik a gazdasági élet. Ez a föld vasutak tekintetében, az egész országnak legelhanyagoltabb területe. Hogy kerüljenek piacra a nyerstermék, hogyan szállítsák az ipari segédanyagokat oda és a kész árucikkokat a közelebbi és távolabbi piacokra, ha nincs vasut. Az ipari termelésnek letelembb feltételei hiányoznak. Csoda e aztán, ha a vállalkozó nem hozza ide tőkét, szaktudását; nem kockáztat itt befektetéseket? Csoda-e, ha nem tud itt vasipar, faipar, köipar, bőripar, textilipar s még annyi másféle ipar fejlődni? Van a Székelyföldön most is egynehány gyár, Parajdon volt nagy gyufagyár, de tulajdonosa athelyezte Kolozsvárra, mert vasut hiányában az üzlet fennmaradását kockáztatta volna. A nagy Borszéli fürdőre a legutolsó vasuti állomástól valami 24 órai kocsizás után lehet eljutni, így van ez a legtöbb székely fürdővel, csoda-e ha a fürdőközönség visszariadva a rettenetes faradalmaktól, nem jó ide nyaralni. Tatra Lomnic egy kis fürdő a Tátrában két szállóval és vagy 8 villával és van egész külön szárnyvonala. Hol áll még ettől a Székelyföld! A Székelyudvarhelyt Csikmegyével összekötő vonalat; a Csikot Marostordával, az Oltvölgyet a Marosvölgye el összekötő vonalat, a melyeknek fontosságát maga a törvényhozás is elismerte azáltal, hogy az 1895. VII. tc-ben elhatározta megépítésüket, valósággal is meg kellene építeni, mert mint igen szépen mondta egy magas állású kiváló szakember: „a régi tartozása ez már a nemzetnek a Székelyföld iránt.” Még több vonal is kellene, de ezek a legszükségesebbek. Az oroszországi kivitel emelése céljából pl. igen czelszerűen lehetne a Borgói szoroson át építeni egy új vonalat, ennek jó csatlakozása volna Bukovinán át mind Orosz-, mind Oláhország felé; a Körösmezőtől Gyimesig terjedő nagy határterület egy sem metszi egyetlen vasut sem.

Hogy az egész Székelyföldön fellendülne ezen vasutak kiépítése esetén a turista-, fürdői-, gazdasági- és ipari élet minden aga; és hogy a kivándorlás is, mely jelenleg halálos betegsége ennek a földnek, szintén jelentékeny mérvben redukálódna; arra igen érdekes bizonyíték Csikmegye. A mióta ugyanis a sepsiszentgyörgy-csikgyimesi vonalrész kiépült, ebben a megyében egész mások a gazdasági és népmozgalmi viszonyok, mint azelőtt és mint a többi székely megyékben. A tényleges szaporodás itten az utóbbi években 12 és fél %-ot, a természetes 14%-ot tett ki, messze elhagyva a többi székely megyét; a kivándorlás pedig alaposan megcsökkent, lévén 1 és fél %-a kivándorlók aránya szemben a más 3 székely megye 3 és fél %-ával. Pedig Csik ezelőtt még hátrább állott, mint a többi megyék. Minnek tulajdonítsuk ezt a gyors változást, ha nem az új vasutnak? A székely vasuthálózat megalkotásától — mely első lépését képezné az összes bajok orvoslásának — e szerint joggal lehetne remélni, hogy más idők köszöntենek a sokat szenvedett, jobb sorsra érdemes székely népre.

Ezeknek a más időknek pedig el kell jönniök; a törvényhozásnak, a kormánynak, a magyar társadalomnak teljes erejéből arra kell törekedni, ha csak a magyar államiség fennmaradását kockáztatni nem akarjuk az által, hogy veszni engedjük a székelységet. Ne alamizsnát adjunk a székelynek, hanem módot és alkalmat arra, hogy tisztességesen megkereshesse kenyeret. Nem tagadhatni, hogy a mióta égetőbbé kezdett válni a székely kérdés, az illetékes tényezők elég sokat tettek a bajok orvoslására. A székelyföldi bajok minden minden irányu beható tanulmányozására, felismerésére és a szükséges intézkedések foganatosítására jelenleg külön kormánybiztos van kirendelve. Most hallom, hogy Marosvásárhelyen a Székelyföld minden irányu ismertetését czélzó igen nagyszabású kiállítást terveznek. Mindez azonban még csak a kezdet-kezdet; a kedvező eredmény jelenségei itt-ott már mutatkoznak is, de a végleges eredmény csak szakadatlan, kitartó munkával érhető el.

Ha a kormány és az egész magyar társadalom olyan mértékben karolná fel a székelyek ügyét, mint a minőre példát Debreczen város közönsége adott és ad: bizton remélhetnők, hogy az idő előbb-utóbb meghozza ennek az ügynek, mely a magyar nemzet ügye is; diadalát.

Folyt. és vége.

Az öregbakáknak tovább kell szolgálniuk!

A hadvezetőség újabb meglepő lépésre határozta el magát. Az alább kiadott rendelettel, amelynek e pillanatban semmi kézfelfogható okát nem találjuk, tudtul adja az országnak, hogy a póttartalékosok behtvasával nem elégszik meg, hanem fölibe visszatartja a most is már tulidőt szolgált legénységnek egy részét, behivat a most tartalékba kerülő katonák közül bizonyos számú embert.

A hadvezetőségnek ez a lépése vakmerő indolencia, a melyre egyáltalában semmi szükség nem volt. Ha dacból teszi, hát mondhatjuk, hogy aligha marad ez hatás nélkül.

A rendelet egyébként így szól:

Bécs, decz. 20.

A közös hadsereg ma kiadott rendeleti közlönye közös hadügyminiszteri rendeletét tartalmaz, mely szerint 1903. decz. 17-éről kelt legmagasabb elhatározás alapján elrendeltetik, hogy a magyar póttartalék három

ára! Söhajtozott, az asszony is sápitozott, de itt van a cifra szur, veszett fejszének a nyele!

Amint forgatják, nézegetik a tulipános ruhadarabot, találnak a bekötött ujjában egy pisztolyt; a másik ujjában is egy pisztolyt; tovább kutatták, tovább forgatták, hát egy babos kendőbe bekötve két darab ezres bankó mosolygott feljűk.

— Na ez aztán nyereség, két tinó áráért nyolcz ökör ára.

De hátha egy sötét éjszaka eljön a ezitra szürért a gazdája? Akkor csont török, vér folyik! . . .

Hanem bizony nem ment el a cifra-szürért Dobos Gábor; mert nemsokára elfogták.

Egy rabságból szabadult ismerőse házánál bujt meg Diószegen, azonbau a czimbora nem akart visszatérni a gonosz életre.

Szivesen fogadta a bujdosó betyárt, enni is adott neki, meg is kínálta jó bakorbarral; mikor azután elaludt, megkötözte és átadta Baranyinak a csendőrbiztosnak. Nagy diadallal vitték be Debreczenbe a hires betyárt; az utolsó alföldi haramiát. A társai is hurokra kerültek, köztük a hires Onyalka Jankó.

Mikor a törvényszék előtt szembesítették a csendőrbiztossal Dobos Gábort, így riadt rá Baranyi Géza: hej zsvány végre is a kezembe kerültél, beh sokáig üldöztelek, beh sokáig kergettelek.

Dobos Gábor nagy szomoruan ránézett a hatalmas emberre, azután elmosolyodott és így szólt: tudom, hogy üldözött a tekintetes ur, de mindig elkésett . . .

Husz esztendőre ítelték a rettegett betyárt. Szép szálás ember volt, mikor elvitték Illavára és mikor 15 év múlva, kegyelem utján, haza került, egy összeesett, öreg ember lett belőle; romja a deli legénynek.

Nem kellett annak többé a szilaj, rakoncátlan élet, hisz azóta változott is a világ' csendőrök váltották fel a pandurokat, a kik nem tréfálnak, nem tarifálnak, nem retírlnek, hanem lönek.

Dobos Gábor is a becsület utjára tért. Sok esztendőn keresztül kofálkodott. Székérel, lóval, melyet a börtönben összekuporgatott pénzen szerzett. Járt-kelt, faluról-falura, a nagyvárad piacyon pedig ott árulta a csirkét, libát, ruczát a kofák között; még a cifra szürt se merte visszakérni a vértesi embertől . . .

utolsó sorozási évfolyambeli rendelkezésre álló legénysége és 1903. december 31-ével a tartalék első évfolyamába kerülő magyar állami illetőségű legénység az 1902-ben besorozott ujonczállomány keretében hivassék be tényleges szolgálattételre, illetőleg a tartalékba való áthelyezés időpontján túl is oly mértékben tartassék vissza, a mennyiben azt a tényleges létszám teljessége feltehetően megkívánja.

E szerint a december 31-ikével az első tartalékos évfolyamba kerülő legénység, mely még ténylegesen szolgál és a melynek szabadságolását illetőleg az 1903. decz. 15-en kelt rendelet alapján folyó év végéig intézkedés nem történt, ezen időponton túl is tényleges szolgálattételben hagyandó.

A gyalogságnál, vadász és egészségügyi csapatoknál csak póttartalékosok vonhatók be. A haditengerészetnél a kivételes ténylegesszolgálattételtől teljesen el lehet tekinteni. A nem tetteles legénység 1904. február 1-ére hivandó be. Az 1901-ik sorozási év póttartalékosai, kiket az 1903. december 7-én kiadott rendelet alapján kellene fegyvergyakorlatra beivni, ha az 1902-ik évi póttartalékosok száma nem volna elegendő, ezen fegyvergyakorlat tartamán túl is bentartandók tényleges szolgálatra. A magyar lovasságnál, tábori tüzérezredeknél és vonatosztályoknál, a hogy januárra elrendeltetett, továbbra is időszakonként behivandók a fegyvergyakorlatra köteles póttartalékosok és ezek híján fegyvergyakorlatra köteles tartalékos 28 napos fegyvergyakorlatra. A kivételes szolgálattétel idő beszámítására vonatkozólag az eddig való intézkedések érvényesek.

A váltók napja.

Egyik debreczeni kir. közjegyzőnél e napok valamelyikén százhatvankét váltót óvatoltak

... A váltó hogy lejár ...
Cserebogár, sárga cserebogár ...

Szerkesztő ur, Ön bölcsen tudni fogja,
Az óra és a váltó, hogy lejár,
Hogy az utóbbi készpénzfizetésre
És az előbbi fölhúzásra vár.
Ez, a napok szenzációja,
Ez ihleti föl dalra laotomat,
Százhatvan és két váltót óvatoltak
Egyet en egy rövidke nap alatt.

Szerkesztő ur, százhatvan és még kettő ...
Szavamra mondom, szép egy mennyiség ...
És régi tény, hogy bármiféle jóból
A sok csak sok, de sohasem elég,
A váltó jó, mert pénz adnak reája.
Számos forintot, recte koronát,
Lévéen ez egy dolog, mit a tűzernél
Még Lili is sokkal jobban imád.

Szerkesztő ur, a kalendáriumban
Vajjon leszen-e ilyen napunk még?
Szerk. ur, tan akkor virrad újra egyszer,
Mikor letűnt már a mi napunk rég ...
De hogyha száz évig is éldegélek,
Feledni nem fogom a nagy napot,
Mert tisztelettel az itt alólirott
A „százhatvankettő” közt szintén ott vagyok.
XNER.

SZINHÁZ.

Műsor:

Kedd: Serge Panine. (A bérlet.)
Szerda: A nagyzás hóbertja. (B. bérlet.)
Csütörtök: Szünet.
Péntek: d. u. Höfherke (gyermek-előadás.) Este: Sárga csikó. (C. bérlet.)
Szombat: d. u. A király házassága.
Este: Vándorlegény. (A bérlet.)

Vasárnap: d. u. Árendás Zsidó. Este: Ghetto.

Csókonszerzett vőlegény. Ez a régi, de a maga változatosságával még mindig népszerű énekes vigjáték került színre tegnap a fő női szerepben Felhő Rózsival, aki az ő kiváló nagy művészetével sok új szerűt, érdekességet tudott produkálni az agyonjátszott alakokba, de különösen kitűnő volt, mint cigánylány. Pompás ripacstruppet alkottak Havassy Szidi, Krémer Jenő és Faragó Ödön. Mulattató figura volt a Szilágyi Aladár katonaoorvosa. Az előadáson némi vontatottság volt észlelhető.

A Ghetto. Az amsterdami zsidó négyedembereit, szokásait, gondolkodásukat és lelki állapotukat fogjuk látni a vasárnapi bemutaton. Látni fogjuk pedig úgy, amint van, a maga lesújtó és fölemelő eredetiségében, közvetlenül és minden teatralis cizomázás nélkül. Érthető a társulat magas színén álló drámai személyzetének lázas készülődése, mert ismét olyan talajra léphetnek, ahonnan a bensőséges igazi életet mutathatják be a nagyközönségnek. Ezt a nagy alkotást Makó igazgató rendezte, ami az előadást bizonyára még értékesebbé teszi. Ez a nagyszabású művészember, ha már sajna a színészei kedvéért csak ritkán játszik — legalább kiprobált erős rendezői zsenialitásával adjon művészi színvonalat az előadásoknak.

NAPI HIREK.

Rejtélyes halál.

decz. 22.

Gyanus körülmények között hunyt el tegnap egy kis ártatlan gyerek lélek.

G. M. debreczeni lakos 2 hetes kis gyermekét, a család szemefényét halva találták tegnap a bölcsőjében.

A különben is gyöngye szervezetű gyerekről azt gondolták szülei, hogy valami hirtelen jött betegségben hunyt el, a mikor azonban az orvosi vizsgálatot megtartották s meglepetve hallották, hogy a kis gyermek fulladás áldozata lett.

Hogy milyen körülmények közt következett be a fulladás, most még nem tudják, de a rendőrség ez ügyben megindította a vizsgálatot.

A kis gyermek hulláját kiszállították a közkórházba, a hol ma délután fogják lebontozni.

Az ügyet különben a kir. ügyészség fogja folytatni.

Jellemszínész a dutyiban.

dec. 22.

Sebestyén Géza, a szilaj temperamentu vérbeli bohém, a debreczeni színháznak egyik erős oszlopa a — dutyiba kerül. Mindenki tudja már róla, hogy lépten nyomon a legnagyobb gyönyörűséggel vét önmaga ellen. Tavaly is egy szóbeli eszmecsereje folytán a járásbírság két napi dutyit szózt a nyakába. Negyven koronáért megválthatta volna — ha a felét a rabsegélyző pénztárra való tekintettel kiguberálja, a másik felét pedig leüli.

— Hát miért így? kérdezték tőle jobbarátai.

— Annyira benne vagyok a Ghetto hangulatában, hogy már véremmé vált az ötven százalékra való kiegyezés.

— Hát milyen érzelmekkel megye decemberben a hüvösre.

— Hát kissé igazságtalannak tartom, hogy tenoristák meg a szerelmes színészek szabadon járkálnak, nekem pedig ülnöm kell.

No de reggel-felé majd vissza kerül, ha ugyan a fogházörnek sikerül a délelőtti órákban Sebestyént felkelteni.

A világitási bizottság ülése.

A világitási bizottság tegnappólután Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tartott, melyen a légszeszgyár igazgatója Debreczeni Jenő tett jelentést a légszeszgyár mult havi ügyforgalmáról. A bizottság örvendetesen veszi tudomásul, hogy a magánfogyasztók száma a mult hóban is tetszősen növekedett.

Az új állategészségügyi felügyelő.

A földmivelésügyi miniszter ma hivatalosan tudatta a városi tanácscsal, hogy Kurz Ferencz ideiglenes állategészségügyi felügyelőt, ki majdnem másfél évig működött Debreczenben, itteni teendői alól felmentette és helyébe állategészségügyi felügyelőnek Tóth József főállatorvost nevezte ki.

Hány választó van a megyében?

Részletes kimutatásban közöltük már az 1904. évről érvényes képviselő választók névsorát, melyet tegnap hitelesített Hajdum-gye közponii választmánya Rásó Gyula alispán elnöklése alatt. A három hajdumegyei egyes választó kerületben mint kerületenként már jeleztük összesen 8232 választó van. Ehez jön a hböszörményi választó kerület, amely 2358-at számlál. Összesen tehát **10590** választó van Hajdumegyében.

Karácsonya ünnepély.

A siketnémák iskolájában f. hó 23-án, szerdán délután 4 órakor a növendékek számára karácsonya-ünnepély lesz, amelyen minden érdeklő emberbarátot szívesen lát az iskolát fenntartó egyesület elnöksége. A tisztikar igazgató tanács és felügyelő bizottság t. tagjainak megjelenését pedig kéri az elnökség.

A honvédelmi miniszter köszönete Debreczenhez.

Debreczen város törvényhatósága az új kormány megalakulása alkalmából minden üdvözlés nélkül tudomásul vette Tisza és minisztértársainak kinevezését. Az öszkormányból azonban kivette Nyiri Sándor honvédelmi minisztert, ki Debreczenben a 3. honvédelmi gyalogezred parancsnoka volt és a legkellemesebb emlékeket hogyha maga után.

A törvényhatóság Nyiri honvédelmi miniszterhez megleghangu feliratot intézett melegen üdvözölve őt kinevezetése alkalmából.

Az üdvözlésre tegnap érkezett meg Nyiri miniszter válasza. Szívvelyes, meleg szavakkal köszöni meg az üdvözlést s köszönő sorokból kivehető az a meleg rokonszév, melyet Debreczen iránt még most is érez.

A miniszter köszönő leirata különben így hangzik!

„Örömmel vettem Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságnak folyó évi november hó 26-án 307/15762-1903, hogy szám alatt hozzám intézett feliratát, melyben engem honvédelminiszterre történt legkegyelmesebb kineveztetésem alkalmából üdvözölni és felelősségteljes állásomban hazafias támogatásáról biztosítani sziveskedett.

Mindenkor kellemben gondolván visza arra az időre, melyet mint ezredparancsnok Debreczenben töltöttem, ma is élénken él bennem kedves emléke azoknak a szívélyes érzelmeknek, melyeket a nemes város törvényhatósága részéről mindig tapasztalni szerencsém volt és azoknak a közvetlen meleg személyes köteleknek, melyek ma is számos füzálai füznek e virágzó, kedves szép városhoz.

Ezen mindenkor szeretettel ápoltt régi szívélyes viszony fennállásának nagybecsült tanujele gyanánt, legmelegebben köszönöm és teljes szívű viszonzom Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának szíves üdvözlését. Ismerve azt a minden nemes és hazafias czél iránti önfeláldozó lelkes odaadást, mely Debreczen sz. szab. kir. város törvényhatóságát és egész közönségét áthatja, legkészségesebben biztosíthatom a tisztelt törvényhatóságot, hogy Debreczen sz. kir. város érdekeit, a mennyiben ezek hatáskörömet érintik, mindenkor melegen szívélyesen fogom viselni.

Budapesten, 1903. dec. 16-án N y i r y Sándor honvédelmi miniszter.

Rásó István távozása.

R á s ó István, aki P u k y Gyula főispánja alatt főispáni titkár volt s aki a jövőben Péchy Zsigmond kassai főispán titkárja lesz, január hó 15-én távozik Debreczenből s masnap már átveszi új hivatalát Kassán.

Tanácsülés.

Ma délelőtt Kovacs József polgármester elnöklésével tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Gyermekek karácsonyfa ünnepélye.

Az ágost, hitv. evang. egyház az evang. elemi iskolába járó gyermekek számára dec. 23-án délután 4 órakor tartja karácsonyfa ünnepélyét.

A piaci helypénz szabályzat és iparosaink.

A városi tanács felhívása folytán az ipartestület ma kezdi meg tárgyalásait a piaci helypénzszabály bírálatára tárgyában. A testület mára tizenket szakszabály választmányát hívta össze közös gyűlésre. Tekintettel az ügy fontosságára s arra, hogy az iparosok anyagi érdekeibe mélyen bevág ez a szabályzat, a tárgyalásokban azon iparosok is résztvehetnek, kik nem tagjai az egyes szakszabályok választmányának. A gyűlés délután 3 órakor kezdődik s tárgyalásait Tóth Kálmán jegyző vezeti.

Lóvonat helyett gőzvasut.

Tegnap jeleztük, hogy a helyi vasut igazgatósága a gőzvasutat beakarja szüntetni és helyette automobil közlekedést akar létesíteni. Ezzel kapcsolatos az az újítás, melyet még tervbe vett a helyi vasut igazgatósága. Ha az automobil közlekedés bevalik, az eseten a Hatvan- és Kossuth utcai vonalon beszüntetik a lóvasuti közlekedést és ezek helyett a fővonalokról kikerült gőzmozdonyokkal bonyolítják le a közlekedést.

A népkonyha megnyitására.

A népkonyha e hó 23-án déli 12 órakor nyílik meg. A tanács, tekintettel arra,

hogy ugyancsak a Csapó utczei Kovács-féle laktanyában van a siketnéma intézet is, új bejáratot készített. — Az új bejárat melyet kizárólag a népkonyha vesz igénybe, a Burgondia felől van és szintén az idén külön melegező szoba nincs, azok, kik a népkonyhát igénybe akarják venni csak 3/412 órakor jelentkezzenek.

A nyelvkérdés a bibliában.

A nyelvkérdésről, amely miatt csaknem forradalomba ment az ország, érdekes fölfedezést tettünk. A fölfedezés a nyelvkérdés multjára vonatkozik. Szinte hihetetlen, hogy milyen hatalmas mult áll a nyelvkérdés mögött. Aki azt hiszi, hogy a nyelvkérdés a Habsburg-ház tronraléptével kezdődik, az nagyon csalódik. Ugyisintén nagy tévedésben van az, aki azt hiszi, hogy a nyelvért való küzdelem a népvándorlástól kezdődik. Tévedés, mert a nyelvkérdés a maga családfáját sokkal régebbi időkre tudja fölvenni. Hiteles bizonyíték van rá, hogy a nyelv kérdés miatt már sokkal régebbi uralkodóknak is sok bajuk volt és ha a történelemnek, akkor bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar nemzetnek a maga nemzeti nyelvéhez való jogai a szentírásban gyökeresnek. Szép kis hisztórikus mult, az bizonyos, Ha bécsi kamarilla a biblia tanítását megfogadná, — akkor két kezzel adná meg a közös hadsereg magyar részének a magyar vezényleti nyelvet. Mert, mint a bibliában olvasható, volt egyszer egy király. De beszéljen a biblia. Ezter könyvének I. része kezdődik így:

„Vala Assvérus idejében (ez az Assvérus, aki uralkodik vala Indiától fogve Szerecsenországig száz es huszonhét tartományokon.)

Szól pedig a huszonkettedik pont eképpen:

„És leveleket küide a királynak minden tartományba, tartományról-tartományra, annak szokott írása szerint; és minden nemzetnek, annak nyelve szerint; hogy, minden férfiu uralkodék az ő házában és beszélne meg kiki az ő nemzetségének nyelven.”

Ime, a bibliai moralja,

Hadkötelesek összeírása.

A honvédelmi miniszter a hadkötelesek összeírását elrendelvén, felhivatnak a városunkban illetőséggel bíró, valamint városunkban tartózkodó idegen illetőségű hadkötelesek, kik 1880, 1881, 1882 és 1883 évben születtek, hogy összeírásuk végett a katonai és illetőségű ügyosztálynál még e hó folyamán annyival is inkább jelentkezzenek, mivel ezen jelentkezés elmulasztása esetén a Védtörvény 35 ik szakasza alapján felelősségre fognak vonatni s ha mulasztásukat kellően nem igazolják tiz koronától kétszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak büntettetni. A városuekből távol levő s debreczeni illetőséggel bíró hadkötelesek helyett a jelentkezést szüleik vagy megbízottaik is teljesíthetik, esetleg a távol levő hadkötelesek írásban jelentkezhetnek. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

Köszönet nyilvánítás.

Debreczen seab. kir. város közönsége a boldogult férjem halálával engem s kis fiamat ért gyászunkban részvételének oly sokféle és jóleső módon adott kifejezést, hogy ezért halás köszönetem az egyesületek, testületek, barátok és ismerősöknek — ha már adott szomorú helyzetemben egyenként nem tehetem, — ezen az uton együttesen kifejezni el nem mulaszthatom. Özv Boczkó Sámuelné Dragota Natália.

Idősebb Ábrányi Kornél halála.

Ábrányi Kornél halála — mint azt már tegnapi számunkban jeleztük — általános és mély részvétet keltett országszerte. Bár köztudomású volt, hogy az öreg ur fekvő beteg, nem gondolta senki, hogy ily hirtelen végez vele a halál. A megboldogult mellett állandóan ott van felesége, hűséges ápolója, született Katona Klementina s fiai, Kornél és Emil. A halottat érintetlenül hagyták mindezeideig margitszigeti lakásán, ahonnan ma este szállították át a kerepesi-uti temető halottasházának középső csarnokába s itt díszes szarkofágba fektetve, ravatalra helyezték. Az elhunyt zeneszerzőt és író kedden délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a kerepesi-uti temetőben, a főváros által a Bathyány-muzeum közelében felajánlott diszszirba. A szertartást József Károly unitárius esperes fogja végezni. A haláleset alkalmából a Zeneakadémia palotájára, Operaház, a Zenede épületére az Ujszögírók Egyesületének épületére s az Otthon ormára kitűzték a gyászlobogókat.

A sikkasztó postamester öngyilkossága.

Mayer Gyula alsószombattalmi postamester, mint Fogarásról jelentik, aminap felakasztotta magát. Öngyilkossága előtt levelet írt a kolozsvári postaigazgatóságnak, amelyben beismerte, hogy nagyobb összegű hivatalos pénzt elsrkkasztott. Az igazgatóság a rovancsolásnál megállapított, hogy Mayer összesen 4792 koronát sikkasztott el oly módon, hogy az Amerikába kivándorolt székelyek által hazaküldött pénzesleveleket fölbontotta és a kézbesítő vevényeken a címzettek aláírását meghamisította. Özvegyet és gyermekeket hagyott hátra — teljesen vagyontalanul.

Karácsonyfa estély.

Szombaton, azaz karácsony másodnapján a „Korona” című táncsteremben Schaf János tánczezel egybekötött zártkörű Karácsonyfa-Estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor, vege reggel. Belépő-díj személyenként 1 korona. (Kísérők is személyjeggyel vehetnek részt. Karácsonyfa-bontás 9 órakor veszi kezdetét. Ételek és italokról Zech József vendéglős gondoskoeik.

Pintér Ákos temetése.

Messze idegenben, Moszkvában elhunyt kollégáknak, kit Debreczenben lakó testvére Rósenthal Jenőné és számos jobaráta gyászol Pintér Ákosnak temetéséről most érkezik a hír. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra az élete tavaszán elhunyt nagyreményű fiatal magyar író. Temetése, mint Moszkvából jelentik igen szép volt s a gyászoló közönség bensőséges részvéte mellett történt meg. A temetésen a moszkvai magyarokon kívül számos orosz író is megjelent s ott volt a moszkvai osztrák-magyar főkonzul is. A gyászszertartás után a jelen voltak kikisérték a koporsót, fájdalmas könyvet huljatva sirjára, amikor az orosz föld betakarta életében hazájáért olyan melegen verő szívet. — A gyászszertartás költségeit a moszkvai magyarok és magyarországi barátai fedezték, rendezését Moszkvában élő derék hazánfia, Roth Lajos végezte, aki Pintér Ákost betegségében is szeretettel gondozta és segítette. A temetés költségeire összegyűlt összegből 85 rubel 95 kopek megmaradt s ebből 5—40 rubelen sirmelket állítanak az elhunytnak, a fenmaradó összeggel pedig azt a két seegény orosz diáknő fogják segélyezni, akik Pintért betegségében odaadóan ápolták. Az egyik diáknő mindig a beteg szobájában aludt mert nem bízott a fogadott ápolónő éberségében.

Egy szép leány tragédiája.

Máramarosszigetről egy mégrendítő szerelmi drámáról ad hirt tudósítónk. Szikra Jolán, néhai Szikra János máramarosszigeti ügyvéd leánya, édesanyja társaságában néhány hónappal ezelőtt Bécsben járt, a hol megismerkedett egy közös hadseregbeli főhadnaggyal. A fiatalok megszerették egymást és a szerelemből mátkáság lett. A szép Szikra Jolán menyasszonya lett a bécsi főhadnagynak, a kinek néhány nap múlva kellett volna oltárhoz vezetni Máramarossziget legszébb lányainak egyikét. A végzet azonban másképp rendelkezett. A kis menyasszony és édesanyja két nap előtt Bécsbe utaztak a még hiányos kelengye kiegészítése végett. Ezenközben meglátogattak a vőlegényt, a kinek lakásán azonban fájdalmas kiábrándulás várt a szegény kis menyasszonyra. A főhadnagy ur teljesen részeg volt és ordítva veszekedett egy orfeumhölgygyel, a szeretőjével. Szikra Jolánka, a sebzett szívű kis menyasszony, édesanyjával nyomban ott hagyta a részeg katonát és utaztak haza Máramarosszigetre. Otthon a megesalódott szép leány úgy nekibusult magát, hogy tegnap egy örízetlen pillanatban öngyilkossá lett; fölakasztotta magát. Az eset nagy szenzációt keltett egész Máramarosban.

Katonai áthelyezések.

A vederő törvény értelmében a cs. és kir. közös hadsereg tartalékából a m. kir. honvédség tartalékába áthelyeztettek: Czverdely András, Rédl Siegfried, Kálman Manó, Bleier Péter, Farmady Dezső, Bayer Károly, Dr. Steiner Gyula, Uronyi Geza, Badovics Sándor, Zlöbl József, Korossy Janos, Marsovszky László, Gross Alfréd, Bánfalvi Pál, Kőszeghy Béla, Berthóthy István Balogh S. Reich Győző, Gazdig Gyula, dr. Papp Gyula Szücs Géza, Albert Ferencz, Groc Vilmos, Bäck Alajos, Szalkai Mór, Nyiri Gyula, mindannyian a debreczeni 3. honvédséglogezred tartalékába. A debreczeni 39. cs. és kir. gyalogezredtől pedig áthelyeztetett Erdéi Imre a munkácsi 11. ezredhez.

Lázongás azadó miatt.

Nagyváradról jelentik: Glicze János körjegyző a községi adóhátralék végrehajtás végett két csendőrrel Dobrest oláh községbe érkezett. Az oláh parasztság azonban azt hiszi, hogy a községi adók behajtása is törvénytelen és ellenszegült a végrehajtónak. A végrehajtó kegytelen volt a csendőrök segítségét igénybe venni. Az egyik csendőrt egy paraszt — megütötte, mire ez ezt a parasztot megszurta. Ebből azután a két csendőr és a parasztok között verekedés támadt. Az egyik csendőr elmenekült, a másik azonban oly súlyosan megsebesült, hogy eszméletlenül a földre rogyott. Az elmenekült csendőr a dobresti fapartelepen keresett menedéket, a hivatalnokok el is reitették. A tömeg azonban, amely a csendőrt üldözőbe vette, körülvette a fatelepet és lármázva követelte a csendőr kiadását. A lérma és zavargás este 6 óráig tartott, amikor ugyanis Sárossy Ferencz magyarséke. főszoigabiró telefdn intézkedésére csendőrség érkezett. — a kik a rendet helyreállították. — Az eszméletlen csendőrt a fatelep kórházába szállították. Az elmenekült csendőr is súlyos égési sebeket szenvedett ezt is beszállították a fatelep kórházába. A hivatalos vizsgálatot holnap fogják megindítani.

A Dreyfus pör revíziója.

Párisból táviratozzák: A Dreyfus pör revízióját sem politikai, sem katonai, sem

vallási okok nem teszik szükségessé, hanem egyesgyedül az, hogy bizonyos körök attól félnek, hogy a nemzeti védelemre szánt alappal történt visszaéléseket felfedezhetnék. Az új tárgyaláson elfogják mutatni bizonyos rennesi tanuk nyugtáit, akiknek tanuzási díját havi részletekben a vezérkari alpból utalványozták ki. Kétségtelennek látszik, hogy a Dreyfus ügy megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság a pör revízióját fogja indítványozni. Clémenceau az követeli, hogy Dreyfust új katonai törvényszék elé állítsák.

Ne határozzon addig

hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének míg meg nem tekinti az alföld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét a városházával szemben a Debreczen sörcsarnok mellett, hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

Legszebb karácsonyi és újévi ajándék.

A közeledő karácsony és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjen. Felvételek naponta borus vagy esős időben is délelőtt 9 órától délután 4 ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagyítás, aquarell Pastel és olaj festményeimre. Barmely kis és régi kép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű Platin nagyítást kerettel 12 kor. **Balkányi Antal fényképész** Piac-u. 81. Szpecialista gyermekfelvételekben.

Olvasóink figyelmébe

ajánljuk, hogy szinehagyott, avagy pecsétes, elpiszkolódott ruhaikat olcsó árak mellett Koncz Józsefnél festessék és tisztíttassák. Füzlet Batthányi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7 sz. zenede során.

Törvényszék.**Papp Béla családjának sajtópere.**

A debreczeni törvényszék előtt ez évben érdekes sajtóper folyt le. Papp Béla, a szatmári testvérgyilkos unokatestvérei indították a volt „Debreczeni Ellenőr“ cz. lap, illetőleg annak akkori felelős szerkesztője, dr. Orbán József ellen. Mikor a testvérgyilkos országos port felvert ügyét a szatmári törvényszék tárgyalta, a Debreczeni Ellenőrben megjelent egy közlemény, melyet Papp Béla családja magára nézve sértőnek talált és rágalmazásért beperelte a cikk szerzőjét. A vizsgálat során kiderült, — hogy a közlemény egyik vidéki lapból került a Debreczeni Ellenőrbe, Orbán szerkesztő nem ösmerte be, hogy ő adta közre a lapba ezt közleményt, azt állította, hogy Szini Péter a lap akkori volt munkatársa adta közre az ő tudtán kívül. A főtárgyaláson is fentartotta Orbán ezt az álláspontját, habár a vádlott Szini Péter nem ösmerte be, hogy ő adta be a közleményt, de ha ő is adta talán le, arról Orbánnak, mint felelős szerkesztőnek okvetlen tudni kellett. A törvényszék Szini Pétert bűnösnek mon-

dotta ki és 1 hónapi fogházra ítélte. Szini védője dr. Kardos Samu az ítélet ellen semmisségi panasz jelentett be és így került az ügy a kir. táblához, hol ma délelőtt tárgyalták. A kir. tábla dr. Kardos Samu védő érveit magáévá tette és a törvényszék ítéletét a btpartás 385 szakaszainak 3. pontja alapján megemlítette és tekintettel arra, hogy Szini Péter a cikknek nem volt szerzője, valamint a lapnak sem volt felelős szerkesztője csupán csak munkatársa és így sértési szándéka egyáltalában nem volt, 60 korona fő és 30 korona mellékbüntetésre ítélte.

Tudomásul.

Jövő újév napján lapunk: a „Debreczen“ harminczhatodik évfolyamába lép. Ugyanekkor lényeges változáson fog keresztül menni. Nem zárkózik el a modern, fejlett hírlapírás kívánalmai elől. Ugy kiállítás, mint tartalom tekintetében arra a színvonalra igyekszik a „Debreczen“ emelkedni, a melyet városunk közönsége egy minden tekintetben, tehát részlehatlanságában, jól értesültségben, a gondosan megválasztott anyag feldolgozásában, irodalmi mérték, kiállítás tekintetében, de legfőképen a szép és igaz elérésére, hazánk teljes függetlenségére irányuló hazafias törekvéseiben kifogástalan laptól elvárhat.

A fentebb vázolt kedvező átalakulás mellett azonban a „Debreczen“, hü marad azokhoz az ősi tradíciókhoz, a melyeket közel négy évtizeden keresztül ápolt, a magyarság jogos érdekeinek kivívásáért, hazánk s közelebről a nagy magyar alföld szívét képező Debreczen jól felfogott érdekeiért.

Mikor ismételtlen hangsúlyozzuk, hogy lapunk továbbra is odaadó hűséggel fogja szolgálni a függetlenségi és 48-as pártot a melynek lobogójára — Magyarország állami önállóságának s függetlenségének visszaszerzéséért folytatott hazafias küzdelem jelszavai vannak felírva s a mely párt nagy és dicső diadalok kivívására van hivatva, csupán annyit jelentünk még ki, hogy a lapunk fejlesztésére vonatkozó most folyamatban lévő átalakulásokat legközelebb részletesen ki fogjuk fejteni.

Addig is kérjük t. előfizetőinket és olvasóinkat, hogy legyenek irántunk továbbra is azzal a kitüntető szeretettel és bizalommal, a mely a Debreczen 35 éves pályafutásának néhány nap múlva felállítandó határkövénel, a sok nehéz küzdelemeken keresztül ment, — de elvei mellett sziklaszilárdan kitartott lapunknak mindenkor egfőbb büszkeségét képezte.

A „Debreczen“ szerkesztősége.

Különös válópör.

Öreg ferj, fiatal feleség. — Az áruló szájfájás. — A fiatal asszony esőkjai.

(Saját tudósítónktól.)

Különös válópör iratai fekszenek most a szegedi királyi törvényszék előtt. Egy öreg, gazdag polgárember válókeresetet adott be a fiatal, szép felesége ellen.

A válópörnek kaczagatóan fölséges előzményei vannak, amelyeket alább ismer tetünk.

Egyik jónevű orvoshoz elment néhány hét előtt egy csinos, fiatal hivatalnok. A fiatal ember elpanaszolta az orvosnak, hogy néhány nap óta szerfőltt kínos szájfájásban szenved, ami bizonyára a szájpada lán sán keletkező apró pattanások miatt van.

Az orvos megvizsgálta a beteg embert és konstatálta, hogy a szájpada lán sán olyan kiütések vannak, aminőkkel még vajmi keveset találkozott hosszú orvosi praxisa alatt. A receptje megírása után azt kezdte tudakolni az orvos: vajjon honnét kaphatta a fiatal ember a ritka betegséget. Erre a beteg titokzatos mosoly közepette azt mondta: — Tetszik tudni, a dolog nagyon ke nyes természetű . . . hanem azért teljes diszkréció mellett elárulom a doktor urnak.

Az orvos szintén titokzatos mosoly kíséretében jegyezte meg:

— Oh kérem, bizhatik bennem.

A fájós száju ifju erre így szólt:

— Ismeri a doktor ur az öreg Mahunkát?

— Bizony én nem ismerem.

— Hat a feleségét ismeri e?

— Azt a villogósszemű barna asszonyt?

— Igen.

— Csak nem . . .? — mondta az orvos tágra nyílt szemekkel. — Attól kapta volna?

— Igen doktor ur. És hogyan csókol az az asszony . . . hogy csókol . . .

Kezbeveve megjegyezzük, hogy a fiatal ember nem Mahunka-nevet mondott hanem a szarvakkal felékesített öreg ember a valódi nevét, melynek kitalálását azonban az olvasó találatkonyságára bizzuk.

E kis gyóntatás után az ifju eltávozott az orvostól, akihez másnap egy bajszatlan fiatalember állított be:

— Doktor ur a szájam fáj — mondta a diák, — nem tudom mi baja lehet.

Az orvos megvizsgálta az iskolás legényt és úgy találta, hogy az előző napon ott járt hivatalnok száj-bajával teljesen azonos az ő betegsége. A tudakozódására nagy diszkréció megígérése után elmondta a csupasz állu gimnazista, hogy a Mahunkáné csókja után fakadtak fel a kinokat okozó pattanások.

Néhány nap után egy jogász kereste fel a doktort s ugyancsak szájfájásról panaszkodott. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy mind a három fiatalember közös szájfájásban szenved, a kérdezősködés azonkívül azt is kiderítette, hogy a bajoknak közös forrása: a szép Mahunkáné — csókjai.

A harmadik ifju távozása után kevés sel egy kopasz nyaku, fehérbajszu csizmas ember lépett be az orvos rendelő szobájába és levéve a szájára szorított nagy sárga kendőt, fájdalmas sziszegések közt mnneta;

— Doktor ur, a szájam szörnyen fáj.

Az orvos megvizsgálta és az öreg ember baját ugyanolyannak találta, mint az imént távozott jogászt. A doktort már akkor elhagyta a hidegvére és dühösen kiakadt.

— Teringettét, hát csak nem kapta maga is a szép Mahunkánétól?

Az ősz embernek tágra nyílt a szeme erre és indulatosan felelte:

— Hát már mért ne kaptam volna tülle, hiszen a — feleségem . . .

Az öreg polgár az orvosnak eme fölkiáltásából gyanut merített az asszonya ellen, akiről már az előtt is sejtett valami. Addig fürkészett azután, míg kiderítette, hogy az ő kis felesége nem nyerné el az „erény“-díjat, ha ilyesmi egyáltalán léteznék. Amikor már minden bizonyíték együtt volt, elment az ügyvédjéhez és megindította a válópört a felesége ellen.

A szerelmes asszony büne.

— Agyonlőtte az urát. —

(Saját tudósítónktól.)

Rebek József kecskeméti gazdát a minap este ablakon keresztül agyonlőtték. A rendőrség már elfogta a bűnösöket. E gyilkosság izgalmas körülményeiről a következőket jelenti kecskeméti tudósítónk:

Rebek József harminczkét éves gazda ezelőtt négy évvel vette feleségül a husz éves, feltűnően szép Kovács Rozáliát és házasságukól két gyermek született. Három évig békés és kölcsönös becsülésben éltek hazastársak, de egy év óta a szép asszony mindinkább elhidegült férje iránt, anélkül, hogy a férj ezt sejtette volna. Evnek az oka abban rejlett, hogy az asszony szemet vetett a szomszédban lakó Szijártó Gergely nevű fiatalemberre, akit az asszony valósággal üldözött szerelmével, míg végre Szijártó is beleszeretett a fiatal asszonyba és egy teljes évig zavartalanul folytatták viszonyukat.

A bűnös asszony nem elégedett meg azzal, hogy háborítat anul folytathatja viszonyát, hanem azon kezdett gondolkozni, hogy ha a férjét elteszi láb alól, úgy Szijártó Gergely teljesen az övé lesz. Egy hónappal ezelőtt közölte is tervét kedvesével, de az sehogys em akart beleegyezni, míg végre nyolcz nappal ezelőtt engedett az asszonynak. Rebekné ezután elhatározta, hogy Szijártó az ablakon át fogja az urát agyonlőni.

A gyilkosság napján férjének azt mondta, hogy küldjön le, neki még dolgo van és a bölcöt férje ágya elé toltta, hogy s i r ö g y e r m e k k ü k e t r i n g a s s a e l. A férj ringatás közben elaludt. Ekkor az asszony elment Szijártóért, hogy most jöhet; löjje agyon az urát az ablakon keresztül. Szijártó még akkor vonokodott, azt állítván hogy nem látja Rebekét. Erre bement az asszony a szobába, eltolta a bölcöt a zágyelől, férje fejét feltámasztotta, testéről a vánkost lehuzva, hogy kedvese jobban láthassa az áldozatot, miután újra kiment kedveséhez, öszsze vissza csókolta és kérte, hogy most már löjjön, de ez még akkor sem akart, mire az asszony „nyomorult gyávanak“ nevezte a legényt, erre azután Szijártó felkapta fegyverét és az ablakon át belőtt az alvó emberbe, aki eltalálva, az ágyból felugrott, de mindjárt visszaesett és meghalt. Az asszony reggeli hat óráig együtt volt férje hullájával, csak azután ment el szeretője szüleihez szomoruan jelenteni, hogy férjét az éjjel agyon lötték. Innen teték meg azonban a jelentést a rendőrségre, kinek bünygyi vezetője Füzessy Imre helyetter rendőrkapitány maga vezette a nyomozást és kiderítette a tényállást. Így vatlották ezt be a tettestársak a helyettes kapitány előtt, aki a bűnösöket a bűnjelekkel együtt beszo gáltatta az ügyészséghez.

A női kedvességről.

Anyák figyelmebe.

Nem feltétlenül szükséges, hogy az asszony szép legyen, azonban, hogy kedves legyen, az elengedhetetlen. A kedvesség ragyogóvá teszi a szemet és üdvé a kedélyt, bájt ad a legkisebb és legjelentéktelenebb munkásnak is.

Az ember szívesen nézi a kedves asszonyt lágy, nyugodt és biztos mozdulatait, beszédének a kedvessége elragadja és kedves mosolya gyönyörűséggel tölti el. A szépség, a büszke a győzedelmes, gyorsan mulandó, ám a kedvesség megragad s a kinek megadatott, hü kísérfje marad annak még akkor is, mikor a szépség már eltűnt, midő n ez arczon rendőt vonnak az évek s a haj megszürkül, az arczról pedig eltűnnek a rózsák.

Gyakran csodálkozunk azon a vonzóerőn, amelyet egy-egy nem szép, nem is kaczer, szelid kedélyű asszony, sőt olykor matrona is, fiatalra és öregre, férfira és asszonyra gyakorol. Ha keresnök ennek az okát, hamar rajönnénk, hogy ennek titka az illetőnek kedves lényében rejlik.

Ha egy emberben a test és lélek kedvességét egyesülve találjuk, kellemnek és természetes szeretetreméltóságnak oly szinpatikus vegyülete áll előttünk, a melynek varázsa alól senki sem vonhatja ki magát.

Az asszonyi báj a legcsekélyebb dolgokat s munkát is megnemesíti, s egyedül a kedvességével képes magához és otthonához lánczolni férjét az asszony. Természetes kedvességét ép ugy kifejtji az asszony a házbán, a családban, a mindennapi életben, mint a társaságban. A kiben valódi kedvesség lakik, az épp oly kedves egyszerű ruhában, mint pazar toalettnben.

A kedvesség a természettől nyert adomány ugyan, ám azért ápolni és fejleszteni kell, mert akaráhányszor ott rejtőzik a lélek szunnyadó erői közt. A ki természettől nincs megáldva kedvességgel, ott persze hiába várjuk annak megnyilatkozását, de ha szikrája van is meg valakiben, már megérdemli, hogy sokaknak szolgáljon öröme.

A mai fiatal leányok nem becsülik meg a valódi kedvesség báját és értékét, ha látja az ember gesztikuláló, hangosan vihogó, gyakran szinte bursiköz visekedésű fiatal leányok seregét, a mint az iskolából hazafelé tartanak, gyakran kérdi az ember magától: hol marad a női báj? Ez a fiatalság nyers szeret lenni, nem szeliden lágy és simulékony, pedig ez utóbbi mily bájos s tudja tenni a viruló fiatal alakot. Régebben többre becsülték a női kedvességet; itt az ideje, hogy az anyák ujra több figyelmet fordítsanak erre és leányaikba beoltanni igyekezzenek ezt a nemes, finom, mindkinek gyönyörűséget szerző, szép tulajdonságot.

A nőgyelet a szegényekért.

— Az adományok nyugtázása. —

Hutiray Béláné és Berger Vilmosné ur nök gyűjtése: Donogán és Somossy 4 k. Dicsöfi József 3 k. Fisehbein Ignác 3 k. özv. Léderer Miksáné 2 k. Hankené 1 k. Lévy Ferenczné 2 k. Sunda Imre 2 k. Olahné 2 k. özv. Mentze H.-né 2 k. Áron Jenő 2 koroéa Lukács Ármin 2 korona, gr. Csákyné 2 kor. özv. Hrabéczy Antalné 2 k. Köszegváry Lajosné 4 h. Brucher Mórné 3 k. Boros Márton 2 k. Moskovics Jenőné 4 k. Grausz Mórné 2 k. Nyiri Gézané 2 k. Dr. Megyeri Pálné 2 k. özv. Fabriczius Gé-

záné 2 k. Kaszanyanyitzky Andorné 4 k. Rozsa Ilona 1 h. Jeney Szabó Ilonka 3 k. Dr. Kenyeres Elekné 2 k. Dr. Kellner Dávidné 2 k. özv. Berger Henrikné 6 k. Berger Fischbein Samu 2 k. Dr. Varga Kálmáné 2 k. Füst Ödönne 2 k. Berger Mórné 4 k. Kögy Lajosné 2 k. Bernáth Elemérné 4 k. Materny Lajos 2 k. Dr. Engelné 2 k. Zámor Jánosné 2 korona. Szilágyi Károlyné 3 k. Dömök Beláné 2 k. Dr. Nagy Kálmáné 2 k. Dr. Szantó Sámuelné 2 k. Falk Lajosné 3 k. Szathmáry Mihályné 2 k. Balogh Istvánné 4 k. Nagy 2 k. Sárosy Lászlóné 2 k. Bőr István 20 f. Barna Györgyné 2 k. Budaházy Ödönne 2 k. Dr. Berger Andorné 4 k. Turai Farkasné 2 k. Márton Imréné 5 k. Oláh Miklósné 2 k. Kovács Imréné 2 k. özv. Berger Henrikné 3 zsák krumpli.

Közgazdaság.

A sertésvész megszüntetése.

(Uj gyógy mód?)

A gazdák nagy várakozással voltak a Németországban sertésvész ellen alkalmazott szérum-oltások iránt, mert a kétségbeesők minden szalmaszába szeretnek kapaszkodni. A remények azonban csakhamar megsemmisültek, mert az a németországi szérum idősebb állatoknál hatástalannak bizonyult. Csak ott mutatkozott némi hatás, hol a malaczkok életük első hetében oltattak be. De ilyen esetben is 3-6 het mulva újabb és nagyobb adagu oltás vált szükségessé.

Nyilvánvalóan felismert pestisbeteg esetekben az oltás teljesen eredménytelen maradt. Nalunk is tizenöt év óta folytak minden irányban a többékevésbé meddő kísérletek. Ezek közül azonban az utóbbi időből érdemes egyet felemlíteni, azért mert értesülésünk szerint az eredmények igen kecsesek lettek.

Egy gyakorlati magyar gazda és egy magyar gyógyszerész egy óvó- és gyógyszert állított elő, amely szer sem egyes részeiben sem összetételében az állati szervezetnek nem árt, a takarmány közé keverve fölfelvehető, gyógyhatása mellett etvágygerjesztő és előmozdítja a gyorsabb anyagcserét. E szerrel Monoron két ízben végeztek szigoru állami felügyelet alatt hivatalos kísérleteket, amelyek nem kevesebbet, mint két évet vetettek igénybe, de beigazolták, hogy a felismert betegségben is a gyógyulási százalék minden eddigi kísérletnél eredményesebb volt.

A próbaidő alatt magánaton is történetek kísérletek, nagyobb állományokban és a kisemberek oljaiban is. Itt már az eredmény — hir szerint — igen biztató, mert ahol a szert elég korán alkalmazták, mielőtt t. i. a betegség az állat belső szervezetének némely részét összeroncsolta volna, a beteg állat felgyógyult és az egész állomány egészségi állapota gyorsan helyreállt.

Jóllehet az őszi időszakban a betegség nem oly nagymérvű, mint nyáron, mégis ez idő szerint is több, mint négyszáz község van megfertőzve. Mennyi kár származik ebből az egyesekre és a közérdekre, szükségtelen bővebben esetelnünk. Bár minél előbb jelenthetnénk, hogy magyar emberek langesez hárította el e gazdasági csapást a fejünkről.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Decz 22.

Készáru : változatlan

Buza áprilisra	7.69 - 7.70
Rozs	6.55 - 6.56
Zab	5.42 - 5.43
Tengeri májusra	5.16 - 5.17

SZINLAP.

Ma, kedden, bérlet 70. szám „A”

Serge Panine.

Szinmű 5 felvonásban.

Kezdeté 7. órakor.

Holnap, szerdán, bérlet 71 szám „B”

Nagyzás hőbortja.

Vigja ek 4 felvonásban.

Uj ékszer-, óra- és tajték-pipaáru üzlet.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy üzletemet Debreczenben Piacz-u. 79-ik sz. alól **Piacz utca 6-ik sz. alá** helyeztem át. (A főtözsde szomszédságában.)

Ajánlom szép és izléses **arany, ezüst ékszereimet, óráimat, finom tajtékpipáimat** igen olcsó és jutányos áron. Ezüst sarkantyuk készen kaphatok. A midőn megköszönöm a n. é. közönség b. pártfogását, kérem, hogy ezzel új üzletemben is szerencséltessem.

Óra és ékszerjavításokat a **legolcsóbban** készítem.

Vidéki megrendelést azonnal eszközölöm.

PINTÉR GUSZTÁV, ékszerész.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok

jutányosan beszerezhetők.

Mindenféle **zenélő művek** bárminő kivételben úgy gyermekek részére is.

Kérem a n. é. közönséget raktáram szives megtekintésére, ahol **mindenféle hangszer piazar** választékban megismerlélhető, mely érdekes és kedves ajándékkul szolgál.

Kitűnő czimbalmot három havi ingyenn tanítással és jótállással.

Mindenféle **hangszer javítást** műveszieszen eszközölök. **Zongora hangolást vidéken is.**

Régi hangszert veszek és becserelek.

Tisztelettel

KOMÁROMI M.

műhangszer-készítő és zongora-hangoló. **József kir. herozeg-utca 2.** [a Bika mellett.]

STEIN LÁSZLÓ a „Kendő királyné”-hoz.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. vásárló közönségnek értesére adni, hogy a beállott téli idény, valamint a közelgő ünnepek alkalmával üzletemben felhalmozott árukból

kiárusítást

rendezek. Ahol e ritka alkalom következtében eladásra kerülnek **kitűnő szintartó barchetek**, minden színben és fajban **szövetek, posztók, téli alsó ingek, flanel alsó szoknyák, kész aljak, blouzok**, legújabb divat szerint, **kész gyermek ruhák, ágytakarók**, továbbá jó minőségű fegyházban kötött **harisnyák, keztyűk, téli nagykendők** bámulatos **olcsón** igen nagy választékban. Figyelemre méltók: gyönyörű **Cybelin kelméim**, amit minden kivitelben olcsón számítek. Meglepő szép **ujdonságokkal** tömött raktáramban még **kartokok, zephirek, schifonok, vásznak** minden fajtát stb. a **férfi ujdonságoknak** pedig egész tárházát mesés olcsón árusítom ki.

Ismétiem tehát e rondkívül kedvező és ritka alkalom minél gyorsabbi kihasználását, hogy abban minden választékom kielégítő legyen.

Pártfogást kér

tisztelettel

Stein László

kenyérpiacz. Dégenfeldtér.

Diszkótok, Blouzok 70 krtól. Kész aljak 1 f. 50 krtól

Selyemkendők 65 krtól óriási választékban.

Pontos és szolid kiszolgálás.

3. kr. 1 kiló	mazsola
60 kr. 1 kiló	gyümölcs lekvár
60 kr. 1 kiló	akáczméz
30 kr. 1 kiló	dió
1.20— 1 kiló	uradalmi vaj

Deutsch Albert és fia

Hatvan-u. 9.

12971 - 1903 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

Drössler Károly budapesti czégnök, Kozma Lajos és neje Erdei Zsuzsánna ellen folytatott végrehajtási ügyében a kir. tvszék közhirre teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbíróság területén levő

1. a v. pércsi 698 sz. tjkvben A I. 1305. 1558. 2497 hrsza, felvett ingatlanokból Kozma Lajos és neje Erdei Zsuzsánnát illető részre 590 kor. 95 flben.

2. a vpércsi 930 sz. tjkvben A I. 1129. 1471. 2122. 2213. 3645. 5041. 7514. 8227. 8243. hrsza, foglalt ingatlanokból Kozma Lajos és neje Erdei Zsuzsánnát illető részekre 1314 korona 67 fillérben.

3 a v. pércsi 1516 sz. tjkvben a + 3024 hrsz. alatt felvett ingatlanra egészben 93 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelven, annak foganatosítására határidőül az **1904 év Január hó 23-ik** napjának delelőtti 10 óráját V. Pércs község házához kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 270. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnali előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és V.-Pércs község előljárásiánál tekinthetők meg.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Debreczen, 1903. nov. hó.

Hegedüs kir. tvszéki bíró.

Gyakorlati karácsonyi
ajándécul.

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománcozott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádak, gyermekmosdo felszerelések, gyermekkocsik, gyermek főzőedények és konyhák, gyermekvasalók stb. Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék.

Tóth Gyula
vakereskedése Piacz-utca 20 és 27.

Szenzáció!
Nagy karácsonyi vásár!
eddig még nem létezett olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39	kr.
Francia delainek	37	"
Francia flanellek	39	"
Szeles tennis flanellek	15	"
Divatos pongis selymek	65	"
Blouz selymek	45 és 55	"
Ruha zephir	17	"
Mosó bársony	45	"

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándéczikkek: boak, csipkegallérok, selymekendők és sálak, diszkötők, kézimunkák, divánpárnák, plüs utitakarók, legyezők, nyakkendők óriási választékban.

Bosznay J. és Társa
divatáruházában, Debreczen Kossuth-u. 5.

Boros Testvérek nődivat áruházában a legújabb őszi divatcikkek és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak.

Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet
Debreczenben.

Piacz-utca 83. Geréby ház.
1904. január 1-én kezdődő VIII. évf. társasági ülése, kölcsönöket kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamattal mellett, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intéztetnek el.
Az igazgatóság.

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplombazár
Ujjonnan átalakított áruház.
Nagy karácsonyi vásár.
Leszállított árak.
Szövetek, barchendek, flanellek, mosó bársonyok. (1)

Debreczen sz. kir. város
világítási vállalata.

I. rendű tiszta pirszén házhoz szállítva mázsánként 3 korona 60 fillér.
Megrendelhető a légszeszgyár városi irodájában Piacz-utca 81 sz.
1549—1903 vksz.

A Richter-féle
Horgony-Kőépitőszekrények

Magyar Fém- és Lámpaáru-gyár
részvénytársaság gyári raktára
Debreczen, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.
Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:
Légszesz esillárok, asztali és függő lámpákat valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.
Bronze Disztárgyakat állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb.
a legmérsékeltebb gyári árak mellett. Ugyanitt kapható valódi amerikai petroleum „**Király-Olaj**“ mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.
Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

még mindig a gyermekek kedvezet játék. Miért? Mert, mint a legtöbb szülő saját ifjkorából tudja, a gyermekeknek mindig érdekes és mulattató szórakozást nyújtanak és nem kerülnek, mint egyéb játékok már egynehány nap múlva sutba.

Mert kiegészítőszekrények által mindenkor tervszerűen kiegészíthetők és ezáltal a gyermekeknek mindig értékesebbé és élvezetesebbé lesznek, mert minden egyes kiegészítőszekrény a kis és nagy építésznek mindig újat és jobbat hoznak!

Ezért egy karácsonyfa alatt se hiányozzon a Horgony-Kőépitőszekrény vagy a Horgony-Hidépitőszekrény. Bővebbet találunk a különféle Horgonyzsekrényekről és a legjobb kiegészítő módszerekről, valamint az új „Saturn“ és „Meteor“ rakási játékokról az új képes árjegyzékben, amely kívánatra ingyen és bérmentve beküldetnek. A ki jól választani és vásárolni akar, az olvassa el előbb ezen, érdekes elismerő nyilatkozatokat tartalmazó árjegyzéket.

A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények és Horgony-Hidépitőszekrények minden finomabb játékszerüzletben — 75. 1.50, 3 korona és magasabb árban kaphatók.

Bevásárlás alkalmával csak a híres „Horgony“ védjeggyel ellátott szekrényeket fogadjuk el, mert valamennyi másféle kőépitőszekrény csupán a Richter-féle eredeti gyártmány utánzata. A ki zenekedvelő, az kérjen árjegyzéket a híres Imperator és Libellion zeneművekről is.

Richter F. Ad. és Társa kir. udvari és kamarai szállítók. Iroda és raktár: Bécs, I. Operng 16. Gyár. XIII/1 (Hietzing.) Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, Szt.-Pétervár, New-York

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomóházában Debreczen, a főpostavai szemben.